

Centaurium pulchellum (Zeměžluč spanilá)

synonyma: *Centaurium anatolicum*, *Centaurium caspicum*, *Centaurium pulchellum*, *C. var. caspica*, *C. var. hermannii*, *C. var. morierei*, *C. var. muelleri*, *Centaurium ramosissimum*, *Chironia erythraea*, *Chironia gerardii*, *Chironia inaperta*, *Chironia intermedia*, *Chironia maritima*, *Chironia minor*, *Chironia nana*, *Chironia pulchella*, *Chironia ramosissima*, *Chironia vaillantii*, *Cicendia pulchella*, *Erythraea altaica*, *Erythraea anatolica*, *Erythraea arenaria*, *Erythraea caspica*, *Erythraea emarginata*, *Erythraea gerardii*, *Erythraea inaperta*, *Erythraea meyeri*, *Erythraea morieri*, *Erythraea nana*, *Erythraea pulchella*, *Erythraea pulchella var. muelleri*, *Erythraea pumila*, *Erythraea pyrenaica*, *Erythraea ramosissima*, *Erythraea sparsiflora*, *Erythraea variabilis*, *Gentiana pulchella*, *Gentiana ramosissima*, *Gonipia pulchella*

čeleď: Gentianaceae

oblasti: Alžírsko, Andalusie, Arménie, Baleáry, Belgie, Bělorusko, Connecticut, Česká republika, Dánsko, Delaware, Egypt, Estonsko, Finsko, Francie, Illinois, Iowa, Írán, Irsko, Itálie, Kazachstán, Kolorado, Korsika, Kréta, Krym, Kypr, Libanon, Libye, Litva, Lotyšsko, Louisiana, Lucembursko, Maine, Makaronésie, Maroko, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Moldávie, Nebraska, Německo, New Jersey, New York, Nizozemí, Norsko, Nové Skotsko, Nový Brunšvík, Ohio, Ontario, Pákistán, Pennsylvania, Polsko, Portugalsko, Quebec, Sardínie, Sicílie, Sinajský poloostrov, Sýrie, Švédsko, Švýcarsko, Texas, Tunisko, Turecko, Velká Británie, Vermont, Virginie, Wisconsin, Wyoming, Z Rusko

Pochází z Evropy a západní Asie. Patří mezi jedno až dvouletky. Dorůstá výšky (2 -) 12 - 20 (i 25)cm. Lodyha může být od báze větvená. Listy mají při bázi kopinatý, dlouze vejčitý až kulatý tvar se špičkou, délku 0,5 - 2,5cm, šířku 0,25 - 1cm, lodyžní jsou úzce kopinaté, zašpičatělé, dlouhé (0,5 -) 1,3 - 2,3 (i 2,5)cm, široké (0,25 -) 0,5 - 1cm a přízemní růžice je nevyvinutá. Květenství je rozložitý (3 -) 6 - 20tičetný vidlan délky 0,8 - 13cm, má 0,2 - 3cm stopku, kalich trubkovitý, max. stejně délky jako koruna, trubka je dlouhá 2 - 4mm, laloky jsou čárkovité, nestejné, dlouhé 5 - 8mm, široké 1 - 2mm, koruna trubkovitá, 5tičetná růžová až červená (i bílá), dlouhá 0,8 - 1,3 (i 1,5)cm, trubka dlouhá 0,6 - 1cm, laloky vejčitěkopinaté, dlouhé 4 - 7mm a široké 2 - 4mm. Plodem je tobolka obsahující mnoho kulatých semen. Patří mezi chráněné druhy C2. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *altaicum*
- subsp. *grandiflorum*
- subsp. *pulchellum* (Zeměžluč spanilá pravá)
- subsp. *tenuiflorum*

Vyhovují jí vlhké často i zasolené půdy, břehy rybníků, atp. v jílovité půdě.